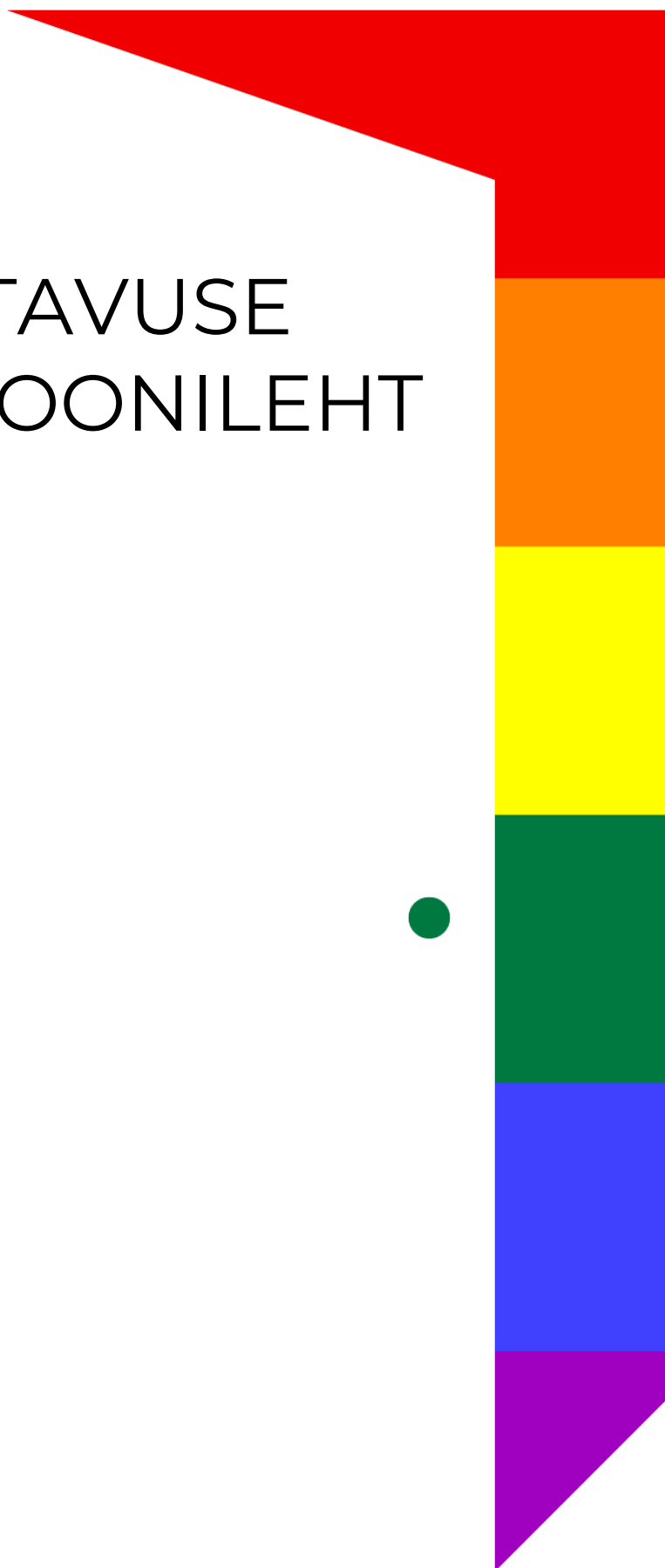

LIGIPÄÄSETAVUSE INSPIRATSIOONILEHT 2024

LIGIPÄÄSETAVUSE INSPIRATSIOONILEHT 2024

Ligipääsetavuse inspiratsioonileht on loodud LGBT+ ürituste korraldajatele, et parandada ürituste ligipääsetavust ja turvalisust, võttes arvesse inimeste interseksionaalsust. Nii saavad ka mitmesse haavatavasse gruppi kuuluvad inimesed üritustest osa võtta ja ennast hästi tunda. Tegemist on inspiratsioonilehega, sest oleme teadlikud, et täna ei ole võimalik saavutada olukorda, kus üritused on kõigile ligipääsetavad ja turvalised. Kuid usume, et antud leht on inspiratsiooniks, et liikuda ligipääsetavamate ja turvalisemate ürituste loomise suunas.

Koostaja: Eeva Koplimes

Rahastaja: Aktiivsete Kodanike Fond

Inspiratsioonileht on osa Eesti LGBT Ühingu projektist “Üks kõigi ja kõik ühe eest! Võimekad võrgustikud inimõiguste kaitsel”. Projekti rahastab Euroopa Majanduspiirkonna toetuste Aktiivsete Kodanike Fond, mille operaator Eestis on Avatud Eesti Fond koostöös Vabaühenduste Liiduga.

Eesti LGBT Ühing on LGBT+ (lesbi, gei, bi, trans ja muu seksuaal- ja sooidentiteediga) inimeste ning nende lähedaste heaks töötav mittetulundusühing.

+372 55515817 · www.lgbt.ee · info@lgbt.ee

ÜRITUSE INFO JAGAMINE

- O Ürituse info on selges keeles.
- O Pildina esitatud info on olemas ka tekstina, et see oleks kättesaadav ka nägemispuudega inimestele, kes kasutavad ekraanilugejat.
- O Ürituse infos on kirjas ürituse keel ja kas on tõlge, sh viipetõlge, kirjutustõlge jne.
- O Kirjas on ligipääsetavuse info ning kohaldused vaegkuuljatele ja vaegnägijatele. Vaata soovitusi peatükkidest üritus ning sise- ja väliruum.
- O Tugiisikule ja isiklikule abistajale on sissepääs tasuta, sh toitlustus.
- O Kirjas on kontakt, kelle poole pöörduda ligipääsetavust puudutavate küsimustega.
- O Kui üritusel käsitletakse tundlikke teemasid, kasutatakse virvendavaid valguseid, kõva muusikat või lastakse ilutulestikku, siis on see ürituse infos kirjas.
- O Kui üritus on sobilik lastega osalemiseks, siis on olemas info, kas lastele on lastehoid, eraldi tegevusi, mähkimistuba ja kas on vankrile ligipääs ja hoiukoht.
- O Ligipääsetavat ja turvalist üritust LGBT+ inimestele saab tähistada vikerkaarevärvides märgiga või spetsiaalse märgisega „[Kõik on teretunud](#)“.
- O Ligipääsetavuse infot saab edasi anda [märkidega](#). Ligipääsetavat kohta saab tähistada ka „[SIIA SAAB. Kõik on oodatud](#)“ märgisega.

REGISTREERIMIS- JA TAGASISIDELEHT

- O Kui registreerimis- või tagasisidelehel on vaja küsida inimese sugu, siis kasutatakse kolme võimalust – mees, naine, mittebinaarne. Sugu ei pea ühtima dokumendil oleva sootähisega.
- O Registreerides ja üritusel osaledes saab kasutada soovitud nime, mis ei pea ühtima dokumendil oleva nimega.
- O Registreerimisel saavad inimesed märkida oma vajadused kohandusteks. On selge, et kõiki vajadusi ei saa katta, aga see annab võimaluse tulla vastu ja teha kohandusi.
- O Registreerimisel kogutud tundlik info kustutatakse pärast üritust isikuandmete kaitseks.

TIIM

- Töötajad ja vabatahtlikud on koolitatud mitmekesisuse teemal. Koolitades tuleks erilist tähelepanu pöörata töötajatele ja vabatahtlikele, kellel on otsekontakt inimestega.
- Töökorralduses on kirjas ja töötajatega on räägitud, kuidas tegeletakse ahistamise ja diskrimineerimise juhtumitega.
- Töötajad ja vabatahtlikud on teadlikud, kuidas kriisides käituda. Võimalikud riskid on analüüsitud, koostatud on kriisiplaan keerukateks olukordadeks, sh tehakse vajadusel koostööd turvafirma ja politseiga.
- Töötajad ja vabatahtlikud omavad väljaõpet erivajadustega inimeste abistamiseks.

TOITLUSTUS

- Toitlustamisel on arvestatud inimeste erivajaduste ja eelistustega, mille saavad osalised kirja panna registreerimisel. Kui sellist infot ei koguta registreerimisel, siis on toidud tehtud toitlustuse erivajaduste ja eelistustega arvestavalt.
- Toitude ja jookide juures on sildid koos vajaliku toitumisalase teabega.
- Toit ja jook on ligipääsetaval kõrgusel.
- Toidu serveerimisel on olemas keegi, kes vajadusel abistab, nt info andmine toidu kohta, abistamine toidu serveerimisel, abistamine toidu viimisel lauda.
- Söömiseks on olemas laud, mis on ratastooli jaoks sobiva kõrgusega (0,75m – 1,4m).
- On olemas lastetoolid.
- Lastele ja erivajadusega inimestele on olemas plastikkõrred.

ÜRITUS

- Ürituse alguses antakse teada korralduslik info, nt kus asuvad olulised punktid, kust saab infot ja abi ning kuhu pöörduda, kui kogetakse kiusamist või ahistamist.
- Võimalusel vältida soopõhiseid tegevusi, kuid nende olemasolul peab olema inimestel võimalus valida tegevus vastavalt oma tunnetuslikule soole, sh tuleb arvestada ka mittebinaarsete inimeste vajadustega.

- O Suurüritustel peab kohapeal olema tagatud meditsiiniabi kättesaadavus.
- O Riietusele ei ole sooga seotud nõudeid, nt naised ei pea kandma kleiti või mehed ülikonda.
- O Turvakontrolli olemasolul saab valida, mis soost inimene teostab läbiotsimist.
- O Keskendumise soodustamiseks lubatakse osalejatel liikuda ja kasutada abivahendeid (nt fidget mänguasjad, kudumine), kui see ei sega teisi.
- O Kasutatakse mikrofone ja ekraane, et esinejad oleksid näha ja kuulda kõigile osalistele.
- O Kasutatakse LGBT+ inimesi kaasavat keelt (nt ei eeldata inimese sugu; ei eeldata kaaslase sugu; kasutatakse inimese soovitud nime ja sugu; arvestatakse, et sugusid on rohkem kui kaks; arvestatakse, et on olemas erinevaid peremudeleid).
- O Kohaldused on tehtud vaegkuuljatele (viipekeeletõlk, kirjutustõlk, subtiitrid, silmusvõimendi). Kui üritusel on viipekeeletõlk, siis tõlgi lähedusse on tagatud kohad viipekeelsetele inimestele. Vastav info tuleb märkida ka ürituse infosse.
- O Kohaldused on tehtud vaegnägijatele (materjalid suures kirjas, punktkirjas, kirjeldustõlge). Vastav info tuleb märkida ka ürituse infosse.

SISE- JA VÄLIRUUM

- O Üritusel on infotahvel ajakava jm oluline infoga ja kontakttelefoniga, kust saab lisainfot; abi või kuhu saab pöörduda, kui kogetakse kiusamist või ahistamist.
- O Üritusel on kaart, kus on näidatud oluliste punktide asukohad. Kaardiga on võimalik tutvuda enne üritust veebilehel ja kohapeal infotahvil.
- O Võimalusel vältida soopõhiseid ruume, kuid nende olemasolul peab olema inimestel võimalus valida ruumid vastavalt oma tunnetuslikule soole, sh tuleb arvestada ka mittebinaarsete inimeste vajadustega.
- O Siseruumi ligipääs liikumispuuetega inimestele on tagatud:
 - treppide olemasolul on olemas ka kaldtee või lifti;
 - uste lävepaku kõrgus on maksimaalselt 2 cm ja see ei ole terav;
 - uste laius on minimaalselt 80 cm, ukсед avanevad kergelt ja ukseingid on ratastoolist haaratavad;
 - parklast hooneni on ebatasasusteta ja sileda pinnakattematerjaliga

tee;

- olemas on tähistatud parkimiskoht puudega inimese sõidukile.
- O Kõikides ruumides on olemas istumiskohad. Kui üritus toimub väljas, on istekohad olemas nii puhkealadel kui ka ürituste aladel.
- O Ruumides on piirkonnad, kus inimesi ei tohi pildistada ega filmida, need alad on selgelt märgistatud. Kui üritus toimub väljas, on ürituste aladel piirkonnad, kus inimesi ei tohi pildistada ega filmida, need alad on selgelt märgistatud.
- O On olemas vaikne ruum, mis on mõeldud puhkamiseks ja ülestimulatsioonist taastumiseks. See on selgelt märgistatud ja lihtsalt leitav. Ruumi seinal on vaiksuse reeglid.
- O Veepunkt on ligipääsetav ning see on selgelt märgistatud ja lihtsalt leitav.
- O Kui üritus toimub väljas, on olemas varjualune, kus kuuma ilmaga on ennast jahutada ja külma ilmaga soojendada.
- O Ligipääsetavat ja turvalist üritust LGBT+ inimestele saab tähistada vikerkaarevärvides märgiga või spetsiaalse märgiga „[Kõik on teretulnud](#)“.
- O Ligipääsetavuse infot saab edasi anda [märkidega](#). Ligipääsetavat kohta saab tähistada ka „[SIIA SAAB. Kõik on oodatud](#)“ märgisega.
- O Mähkimistuba, lastetuba, lastehoid ja vankri hoiukoht on selgelt märgistatud ja lihtsalt leitavad.

TUALETT- JA RIIETUSRUUM

- O Ligipääsetav tualettruum on erivajadusega inimesele iseseisvalt kasutatav. See on selgelt märgistatud ja lihtsalt leitav.
- O Kui üritusel on soopõhised tualettruumid, peavad olema lisaks tualettruumid mittebinaarsetele inimestele, mis on tähistatud märgiga „WC“.
- O Igas tualettruumis on hügieenitooted ja prügikastid, et need oleks kättesaadavad igast soost inimestele.
- O Kui üritusel on soopõhised riietusruumid, peab olema võimalus ka privaatselt riideid vahetada.